

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 39. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Onsdag den 26. juni
Tidspunkt: Kl. 07.30
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Jens Joel (S), Ane Halsbro-Jørgensen (S), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Finn Sørensen (EL), Jakob Ellemann-Jensen (V), Pia Adelsteen (DF), Ole Birk Olesen (LA) og Merete Riisager (LA).

Desuden deltog: Skatteminister Holger K. Nielsen og statsminister Helle Thorning-Schmidt.

Punkt 1. Samråd med skatteministeren vedr. samrådsspørgsmål S om de skærpede regler for arbejdsudleje er i overensstemmelse med den frie bevægelighed i EU's indre marked

EUU alm. del (12) – samrådsspørgsmål S

Formanden lagde ud med at rose ministeren for at have reageret prompte på samrådsspørgsmålene og for at være mødt op i udvalget med kort varsel.

Samrådsspørgsmål S

Stillet af Eva Kjer Hansen (V)

"Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt de skærpede regler for arbejdsudleje er i overensstemmelse med den frie bevægelighed i EU's indre marked, herunder hvorvidt dette er godkendt af EU-Kommissionen."

Eva Kjer Hansen begrundede spørgsmålet med, at der var kommet mange reaktioner fra diverse organisationer på de konsekvenser, arbejdsudlejen vil have for danske virksomheder, og som muligvis vil føre til, at de må flytte personale til udlandet for at kunne klare sig konkurrencemæssigt. Hun var interesseret i at vide, om de skærpede regler hænger sammen med reglerne for arbejdskraftens frie bevægelighed, og om Skatteministeriet havde forhåndstjekket det med Kommissionen.

Skatteministeren: Det er rigtigt, at reglerne om arbejdsudleje giver anledning til diskussion. Jeg skal til samråd i Skatteudvalget om de mere konkrete indvendinger i morgen, men jeg går ud fra, at det, vi skal diskutere i dag, er de mere EU-relevante problemer vedrørende arbejdskraftens frie bevægelighed. Jeg vil gerne sige tak for, at jeg her får mulighed for at redegøre for de nye regler. Reglerne om beskatning ved arbejdsudleje retter sig imod aktiviteter på tværs af grænserne, og det er naturligvis vigtigt at sikre, at EU-reglerne om fri bevægelighed bliver overholdt.

Det er vigtigt at slå fast, at Danmark har haft regler om beskatning ved arbejdsudleje i mange år. Reglerne er blevet tilpasset OECD's anvisninger som led i skattereformen i 2012, men de grundlæggende regler for beskatning ved arbejdsudleje er ikke blevet ændret. Den måde, vi opkræver skatten på, er heller ikke blevet ændret. Sådan mener jeg også at man skal se det i et EU-retligt perspektiv.

Det vil nok være nyttigt, hvis jeg kort skitserer, hvad arbejdsudleje egentlig er. Ved arbejdsudleje forstås den situation, at en arbejdsgiver stiller en medarbejder til rådighed for en anden arbejdsgiver. Et godt eksempel er et vikarbureau. Vikarbureauet ansætter en medarbejder, og den pågældende bliver så sendt ud til en virksomhed, som har bestilt en medarbejder hos vikarbureauet. Spørgsmålet er så, hvem arbejdsgiveren egentlig er. Er det vikarbureauet, hvor medarbejderen formelt er ansat, eller er det den virksomhed, hvor medarbejderen reelt arbejder? Hvis der udelukkende er danske virksomheder involveret, har det ingen praktisk betydning. Der vil under alle omstændigheder skulle betales almindelig dansk skat, uanset om medarbejderen er hjemmehørende i Danmark eller i udlandet. Hvis der arbejdes i Danmark for en dansk arbejdsgiver, skal der altid betales dansk skat. Det er en helt almindelig regel.

Men hvis vikarbureauet i vores eksempel er udenlandsk og medarbejderen også er det, står vi med en skattemæssig udfordring. Jeg skal ikke trætte udvalget med en længere teknisk redegørelse, men hvis man forestiller sig, at man anså den formelle arbejdsgiver – altså det udenlandske vikarbureau – for at være arbejdsgiver og man kombinerer det med dobbeltbeskatningsoverenskomsternes bestemmelser om, hvor længe man kan arbejde i et andet land uden at blive beskattet der, ville resultatet være, at en udenlandsk medarbejder, som formidles gennem et udenlandsk vikarbureau, vil kunne arbejde i op til et halvt år for en dansk virksomhed i Danmark uden at komme til at betale skat i Danmark.

Det er selvfølgelig et helt urimeligt resultat. Udenlandske medarbejdere skal ikke på denne måde have en skattemæssig konkurrencefordel i forhold til danske medarbejdere, når der arbejdes i Danmark. Der skal gælde lige vilkår ved beskatningen af medarbejdere, hvis realiteten er, at arbejdet udføres i Danmark for en dansk arbejdsgiver. Det er derfor, vi har reglerne om arbejdsudleje.

Det er netop realiteten i forholdene, vi lægger vægt på, når det gælder beskatning i forbindelse med arbejdsudleje. Hvis vi igen tager vikarbureauet som eksempel, er det udenlandske vikarbureau formelt set arbejdsgiver, fordi det er der, vikaren formelt er ansat, men reelt arbejdes der for den danske virksomhed, der har hyret den pågældende medarbejder.

I sådanne tilfælde skal der betales dansk arbejdsudlejeskat. Vi ser på, hvad der reelt foregår, og ikke på, hvordan parterne formelt og kontraktmæssigt har indrettet sig.

Arbejdsudlejeskatten har på denne måde til formål at undgå, at dansk beskatning omgås, ved at der skydes en formel udenlandsk arbejdsgiver ind mellem den udenlandske medarbejder og den reelle danske arbejdsgiver. Arbejdsudlejeskatten er en bruttoskat på 30 pct., og der skal også betales arbejdsmarkedsbidrag. Skatten skal opkræves af den reelle danske arbejdsgiver – eller hvervgiveren, som vi kalder ham.

Man kan som arbejdsudlejet også vælge almindelig dansk beskatning, hvis man hellere vil det. Den regel blev indført for nogle år siden for at sikre, at arbejdsudlejede personer med hjemsted i udlandet ikke beskattes hårdere end personer hjemmehørende i Danmark. Her er reglerne helt eksplicit indrettet med EU-reglerne for øje.

Arbejdsudleje er ikke noget specielt dansk fænomen. Det er tværtimod et internationalt fænomen, som har været kendt gennem ganske mange år. Den tilpasning af lovgivningen, som vi gennemførte sidste år, er blevet til med stor inspiration fra nogle anvisninger, som kom fra OECD i 2010. OECD beskriver forskellige principper og giver en række eksempler på arbejdsudleje, men lad mig blot nævne hovedprincippet.

Hovedprincippet er, at der er tale om arbejdsudleje, når arbejdet udgør en integreret del af virksomheden – altså når arbejdet udføres som en integreret del af den virksomhed, som den danske arbejdsgiver udøver. Hvis arbejdet ikke udgør en integreret del af virksomheden, er der ikke tale om arbejdsudleje. Hvis en dansk landmand f.eks. lejer en person til at malke køer, er der tale om arbejdsudleje, da malkning er en integreret del af landbrugsdrift – i hvert fald hvis man har malkekøer. Hvis den samme landmand derimod lejer et antal personer til at opføre en ny stald, vil der ikke være tale om arbejdsudleje, da udførelse af byggearbejder ikke er en integreret del af landbrugsdrift.

Så er der de EU-retlige aspekter i spørgsmålet om arbejdsudleje – nærmere bestemt spørgsmålet om den frie bevægelighed – og her må det være den frie bevægelighed for arbejdskraft og tjenesteydelser, som det kan være aktuelt at overveje. Jeg har vanskeligt ved at se, at regler om beskatning ved arbejdsudleje kan have betydning for den frie bevægelighed for varer og kapital, så det vil jeg ikke komme nærmere ind på.

Hvis vi ser på arbejdskraftens frie bevægelighed, er det ikke i sig selv en hindring for bevægeligheden, at der skal betales skat. Det kan godt være, at den enkelte person vil opleve det sådan, men i juridisk forstand er det naturligvis ikke tilfældet. Det afgørende er, at den vandrende arbejdskraft ikke udsættes for skattemæssig diskrimination – altså at den vandrende arbejdstager ikke beskattes hårdere end den arbejdstager, der bor og arbejder i sit hjemland, hvis de ellers ellers befinder sig i en sammenlignelig situation.

Det problem har vi i dansk skattelovgivning håndteret på to måder. Den ene er de generelle grænsegængerregler. De regler gælder for alle begrænset skattepligtige, der opfylder betingelserne, og ikke kun for de arbejdsudlejede.

Den anden måde er den regel, som jeg tidligere nævnte, om, at den arbejdsudlejede kan vælge almindelig dansk beskatning i stedet for den enklere bruttoskatteordning, hvor der betales en bruttoskat på 30 pct. plus arbejdsmarkedsbidrag.

Selv om grænsegængerreglerne ikke er opfyldt, kan den arbejdsudlejede alligevel vælge almindelig dansk beskatning i stedet for den enklere bruttoskat. Så bliver man beskattet som almindeligt begrænset skattepligtig efter de helt almindelige regler og med de fradrag, som de almindelige regler giver mulighed for. Man kan udtrykke det på den måde, at bruttoskatteordningen er et tilbud til den arbejdsudlejede. Man kan sige ja, eller man kan vælge at blive beskattet efter de regler, som gælder for alle andre.

Min konklusion er herefter, at reglerne om beskatning ved arbejdsudleje ikke strider mod reglerne om arbejdskraftens frie bevægelighed.

Så er der spørgsmålet om den frie bevægelighed for tjenesteydelser. Det spørgsmål havde regeringen for nylig lejlighed til at tage stilling til i forbindelse med en præjudiciel sag, som er blevet rejst ved EU-Domstolen, om de arbejdsudlejeregler, der gælder i Tjekkiet. Det er kun en begrænset del af regelsættet, der i den præjudicielle sag er blevet sat spørgsmålstegn ved, nemlig opkrævningen af arbejdsudlejerskatten. Kort fortalt handler det om, at hvis en virksomhed lejer arbejdskraft hos et udenlandsk vikarbureau, skal virksomheden indeholde og afregne kildeskat af lønnen til den arbejdsudlejede. Hvis virksomheden derimod lejer arbejdskraft hos et indenlandsk vikarbureau, er det vikarbureauet, der skal opkræve og afregne skatten. Spørgsmålet er, om virksomhederne hermed har et mindre incitament til at leje arbejdskraft hos udenlandske vikarbureauer, og om det er i strid med reglerne om den frie bevægelighed for tjenesteydelser.

De tjekkiske regler er ikke fuldstændig lig de danske, men sagen gav alligevel anledning til, at man fra dansk side valgte at afgive et indlæg ved EU-Domstolen til støtte for tjekkerne. Det er Europaudvalget blevet orienteret om ved et notat fra Skatteministeriet, og jeg kan i denne forbindelse henvise til almindelig del bilag 401, som blev omdelt den 30. maj.

Overordnet set mener vi ikke at regler for fri udveksling af tjenesteydelser er til hinder for regler om opkrævning af kildeskat i forbindelse med arbejdsudleje. Som det fremgår af notatet, kan vi finde støtte for dette synspunkt i Domstolens praksis. Jeg har ikke noget at tilføje i forhold til den argumentation, som er opstillet i notatet, og som ligger til grund for det indlæg, der nu er afgivet.

Jeg vil i forbindelse med drøftelsen her i dag også nævne, at vi er fuldt opmærksomme på, at den administration, der er nødvendig i forbindelse med arbejdsudlejereglerne, skal indrettes på en sådan måde, at de administrative byrder ikke i sig selv bliver en hindring for den frie bevægelighed for tjenesteydelser. Og det gælder selvfølgelig i alle de involverede brancher.

Endelig vil jeg komme ind på spørgsmålet om, hvorvidt de nye regler om beskatning ved arbejdsudleje er blevet godkendt af Kommissionen. Det er ikke tilfældet. Som jeg nævnte indledningsvis, har beskatning i forbindelse med arbejdsudleje eksisteret i mange år, og ændringerne i 2012 indeholder ikke elementer, som efter EU-reglerne kræver Kommissionens forudgående godkendelse.

Eva Kjer Hansen fandt det interessant, at Skatteministeriet ikke havde fundet det nødvendigt at konsultere Kommissionen for at sikre, at de nye regler er i overensstemmelse med reglerne for det indre marked. Havde Kommissionen henvendt sig vedrørende de nye regler?

Pia Adelsteen var indforstået med, at man som vikar i Danmark skal beskattes her i landet, også selv om man er hyret af et udenlandsk vikarbureau, men hun var foruroliget over reglerens konsekvens for transport på tværs af grænserne. Hvis en lastbil bestilles af en dansker til at køre fra Italien til Finland og der i det tilfælde skal opkræves dansk skat for den tid, vognmanden kører i Danmark, vil det efter hendes overbevisning munde ud i et bureaukratisk helvede.

Skatteministeren bekræftede over for Eva Kjer Hansen, at der var kommet en henvendelse fra Kommissionen, en såkaldt EU-pilotprojektsag. I den udbad Kommissionen sig en afklaring af reglerne netop for transportbranchen, som nævnt af Pia Adelsteen. Ministeren ville ikke udelukke, at transportsektoren har opfattet SKATs udmelding om de skærpede regler på en misvisende facon, og ministeren oplyste, at han den efterfølgende dag skulle forsøge at få sagen afdækket i Skatteudvalget. Formålet med de nye regler er at bekæmpe social dumping, understregede ministeren, og hvis regeringen kan sætte ind på det skattepolitiske område, gør den det, da social dumping står højt på prioriteringslisten.

Eva Kjer Hansen mente, at det ville have været mere anvendeligt, hvis ministeren havde gjort rede for, hvordan man agter at besvare henvendelsen fra Kommissionen. Hun henviste til dagens andet samrådsspørgsmål om optjeningsprincippet og bad ministeren redegøre for, hvorfor man fra dansk side vælger at tage en diskussion i den ene henvendelse om arbejdsudleje, men ikke i den anden om optjeningsprincip og børnepenge. Hvad er forskellen på de to henvendelser?

Dernæst ønskede Eva Kjer Hansen ministerens uddybning af, hvilke misforståelser der skulle være opstået i transportbranchen. Branchens bekymring går på, at de skærpede regler og den forringede konkurrencemæssige situation, de vil sætte branchen i, vil resultere i en udflytning af arbejdspladser. Ministeren havde fokus på det lønmæssige i ansættelsen i Danmark, men det handler i høj grad også om, hvorvidt arbejdspladserne fortsat vil være der. Der er beregnet provenu for indtægten ved arbejdsudleje, men har ministeriet også vurderet, hvor mange arbejdspladser, der forventes at flytte?

Pia Adelsteen ville gerne se brevet fra SKAT til transportbranchen, eftersom der i henhold til ministerens eget udsagn kunne være tale om en misforståelse de to parter imellem. Hun havde forstået det således, at reglerne kun var indført for vognmænd i Danmark, og det undrede hende, at ministeren kunne sige, at de ikke udgør et problem for netop transportbranchen, hvor der er megen grænseoverskridende aktivitet. Social dumping skal bekæmpes, men de internationale transporter krydser mange landegrænser, og reglerne vil betyde, at en vognmand skal beskattes, i henhold til hvor mange timer han har kørt i de enkelte lande. Hvorfor er det udelukkende de danske vognmænd, der skal følge de regler? Og hvordan hænger de sammen med den frie bevægelighed?

Skatteministeren understregede over for Pia Adelsteen, at det at opkræve skat er i overensstemmelse med den frie bevægelighed. Problemet er, hvis man gør det diskriminatorisk, men man har lov til at opkræve forskellige skatter, for skattekompetencen er national.

Til Eva Kjer Hansen sagde ministeren, at han havde tolket Kommissionens henvendelse i sagen om arbejdsudleje som mere bastant end den vedrørende børnepenge, hvor regeringen giver Kommissionen ret i, at der er et problem. I arbejdsudlejesagen er der ikke optakt til en traktatkrænkelssag, men det er kommet Kommissionen for øre, at der kan være et problem for transportbranchen. Der er endnu ikke udgået et svar til Kommissionen, for man vil først have en afdækning. Problemet synes at være definitionen af, hvad en integreret del af en virksomhed er. Hvis en landmand har køer og ansætter en til at malke, er det klart arbejdsudleje, men hvis han ansætter en udlænding til at bygge en ny stald, er det entreprise. Der kan dog være grænsetilfælde, hvor det kan være svært at afgøre, om det er det ene eller det andet. Problemet kunne ligge i, at SKAT har meldt for firkantet ud i deres skrivelse, og at transportbranchen er blevet bekymret. Han oplyste, at han skulle mødes med forskellige folk i branchen, og at han mente, det var muligt at finde en løsning, der hindrer social dumping igennem arbejdsudleje, men stadig respekterer, at der gælder andre regler for entrepriseopgaver.

Hvad angår en eventuel udflytning af arbejdspladser, svarede ministeren, at der ikke kan laves beregninger for hver eneste af de mange situationer, hvor der er risiko for udflytning af arbejdspladser.

Eva Kjer Hansen syntes ikke, det var at tage sagen alvorligt, når ministeriet havde for travlt til at lave beregninger af konsekvenserne af tiltag. Kunne ministeren give nogle relevante eksempler fra transportområdet på tilfælde, hvor der kan være tvivl om definitionen af den integrerede del af virksomhedens opgaver? Det kan have en beroligende effekt på transportbranchen at vide, at nogle af de grænsetilfælde, der undersøges, stammer fra den netop den sektor.

Eva Kjer Hansen ønskede også at se henvendelsen fra Kommissionen og regeringens kommende svar. Hvad påpeger Kommissionen? Er det ministerens vurdering, at henvendelsen kan være forløber for en åbningskrivelse? Og er det ikke netop for serviceydelser, at reglerne er diskriminatoriske, fordi de medfører en forskel i landene?

Som opfølgning på Pia Adelsteens kommentar og ministerens udtalelse om, at det er et internationalt fænomen, ville hun også gerne have et overblik over, hvor mange lande der opererer med arbejdsudleje.

Pia Adelsteen forholdt sig skeptisk til, at det ikke skulle kunne lade sig gøre at lave beregninger på forventningen til udflytning af arbejdspladser. Det burde kunne lade sig gøre - om ikke andet i samråd med transportbranchen.

Hende bekendt er der ikke tale om social dumping, hvis man hyrer en chauffør til at hente eller bringe varer i udlandet. I den forbindelse ønskede hun at kende ministerens definition af, hvad der er en integreret del af en virksomhed. Hvis man producerer noget og sælger et færdigt produkt, er transport så en integreret del af en virksomhed?

Hvis en vognmand bliver bestilt i Italien og halvdelen af bilen er fyldt med produktionsmateriel, som må være en integreret del af virksomheden, for at den kan producere noget, og den anden halvdel består af materialer til at renovere landmandens gård. I det tilfælde skal man lave en beregning, der går på, at når vognmanden kører i Danmark, skal den ene halvdel beskattes, den anden ikke. I praksis mente hun ikke det kan lade sig gøre.

Finn Sørensen bakkede ministeren op i, at det kan være svært at beregne, hvor mange arbejdspladser der mistes, når en bestemt skatteregel indføres. Han spurgte, om Kommissionens henvendelse var foranlediget af det danske erhvervsliv, og hvilken løsning ministeren så for sig.

Ole Birk Olesen påpegede, at eventuel udflytning vel ikke påvirkes af, om ministeriet opfatter det som arbejdsudleje eller entreprise – det er selve skattereglen, der spiller ind. Ministeren er sikker på, at henvendelsen fra EU ikke udgør et problem, men han siger samtidig, at man internt i Skatteministeriet stadig drøfter, hvad problemet er. Hvordan kan man på den ene side være usikker på indholdet i den lovgivning, det handler om, og på den anden side være helt sikker på, at Kommissionen ikke har en pointe?

Skatteministeren pointerede, at ministeriet ikke er i tvivl om, at de nye bestemmelser holder sig inden for EU-reglerne. Det, der fortsat drøftes internt og med SKAT, er, hvordan man definerer arbejdsudlejebegrebet.

Der var tale om en ny problemstilling, og ministeren bemærkede, at han var kommet i udvalget med kort varsel og ikke havde et svar liggende parat til Kommissionen. Han pointerede samtidig, at han gerne ville komme tilbage til udvalget for en yderligere redegørelse. Eksemplet fra Pia Adelsteen kaldte han meget relevant, og han mente, at misforståelsen i transportsektoren kunne bestå i en opfattelse af, at arbejdsudlejebegrebet gør sig gældende i enhver form for transport. Det er ikke tilfældet, sagde ministeren til Finn Sørensen og mente, der var muligt at finde en pragmatisk løsning. Han håbede, at det i løbet af et par dage ville være muligt at redegøre mere præcist for, hvordan man skelner mellem arbejdsudleje og entreprise.

Som svar på Pia Adelsteens og Eva Kjer Hansens spørgsmål om det internationale omfang af arbejdsudleje, nævnte ministeren, at reglerne for arbejdsudleje også finder anvendelse i andre lande, da de er baseret på et OECD-regelsæt. Den arbejdsudlejeskatning, man måtte blive opkrævet i Danmark, får man refunderet i det land, man kommer fra, hvis der er dobbeltbeskatningsaftale mellem Danmark og det pågældende land. Det er helt normalt med den slags beskatningsaftaler i en stadig mere globaliseret verden.

Som svar på reaktionerne på den manglende beregning på udflytning af arbejdspladser sagde ministeren, at man ikke forventer, at reglerne får konsekvenser for antallet af arbejdspladser, men at der ikke var nogen garanti for det.

Skatteministeren understregede over for Ole Birk Olesen, at arbejdsudlejeskatte reglerne har været der i mange år. Det nye er den ændrede definition af arbejdsudlejeskatbegrebet foranlediget af skattereformen fra 2012, og diskussionen går på, om implementeringen af den del af skattereformen måske har været for vidtgående.

NOT Sluttelig sagde ministeren, at han umiddelbart ikke kunne se noget til hinder for, at brevene fra SKAT og fra Kommissionen kunne oversendes til udvalget.

Eva Kjer Hansen takkede for tilsagnet om at holde udvalget orienteret om det videre forløb og kvitterede for, at udvalget ville modtage de to skrivelser.

Ministeren havde talt om et OECD-regelsæt. Det var vist en fortalelse, for kunne ministeren ikke bekræfte, at det var retningslinjer - ikke regler? Hun var indforstået med, at ministeren ikke på stående fod kunne redegøre for, hvilke lande der følger de retningslinjer, men udbad sig en skriftlig opfølgning.

Eva Kjer Hansen havde en mistanke om, at misforståelsen ikke er så banal, som ministeren gør den til, for transportbranchen har et udmærket kendskab til konsekvensen af arbejdsudleje. Omend hun kvitterede positivt for, at ministeren forventede en pragmatisk løsning, var hun forbavset over, at forarbejdet med at klargøre konsekvenserne af en lovgivning, der skulle vedtages i efteråret, ikke var bedre.

Merete Riisager spurgte, om det var korrekt forstået, at brevet fra SKAT var sendt ud, før der forelå en ny definition af arbejdsudlejeskatbegrebet. Var det hensigtsmæssigt? Ministeren havde samtidig sagt, at der var kommet en ny definition af arbejdsudleje, så hvordan skulle det forstås. Hvis der ingen definition var, hvornår ville den så blive udarbejdet?

Pia Adelsteen mente ikke, at definitionen af arbejdsudleje udgjorde et problem. Til gengæld ligger problemet i den manglende præcisering af, hvad der er en integreret del. Det undrede hende, at den definition ikke var klarlagt i forbindelse med skattereformen i efteråret, men hun håbede også på en pragmatisk løsning.

Hun opridsede et worst case-eksempel, hvor man som tysker må tænke, at en tilsvarende ordning skal indføres i Tyskland, således at vognmænd, der kører til Tyskland, beskattes via dobbeltbeskatningsaftalen med Danmark. Det mente hun ville blive et bureaukratisk helvede.

Skatteministeren gav formanden har ret i, at der var tale om retningslinjer fra OECD.

Til Pia Adelsteen sagde han, at hun kom præcist ind på, hvad sagen handler om. Med skattereformen udvider man definitionen, så det bliver realiteter, der bestemmer, hvad der er arbejdsudleje, men det er svært at lave objektive regler. Hvis man hyrer udenlandsk arbejdskraft til at malke køer, er det klart en integreret del af driften, hvis det er malkebesætning, men hvis det ikke er det, hvad så? Problemet er formentlig, at SKAT ikke kan lave et generelt regelsæt, der samtidig er skæddersyet til specifikke problemstillinger i transportbranchen – man er nødt til at gå ind i konkrete vurderinger. Ministeren understregede, at det absolut ikke var hans opfattelse, at al form for transport er arbejdsudleje.

Dog er der ved grænseoverskridende aktiviteter altid skattemæssige udfordringer, og det er meget naturligt, at det giver lidt bureaukrati. Det er man dog i transportbranchen vant til at håndtere, og ministeren mente, det var muligt at finde nogle løsninger på beregninger for, hvor mange timer chauffører har kørt i Danmark. Meningen er ikke, at branchen skal overbebyrdes, men at komme social dumping til livs og undgå at danske chauffører bliver udkonkurreret.

Eva Kjer Hansen havde hørt ministeren sige, at SKATs udmelding ikke var skræddersyet til netop transportbranchen. Betød det, at brevet ville blive trukket tilbage, og at der ville blive sendt et nyt brev, der klart definerer den integrerede del og giver en vurdering af mere konkrete sager fra transportbranchen. Hvis SKAT ikke er i stand til at give en definition, hvordan skal den enkelte person så kende den? Eva Kjer Hansen mente, det var et spørgsmål om retssikkerhed.

Ole Birk Olesen refererede til ministerens udtalelse om, at man ikke kan regne på et eventuelt tab af danske arbejdspladser i transportsektoren, og spurgte, om pointen ikke er, at man vil kigge på definitionerne, fordi man er nervøs for, at transportbranchen vil blive ramt.

Finn Sørensen gentog sit spørgsmål om, hvorvidt ministeren var klar over, hvordan henvendelsen fra Kommissionen var kommet i stand.

Skatteministeren anerkendte, at brevet fra SKAT måske var unuanceret, men han kunne ikke svare på, om der var grund til at trække det tilbage. Ministeriet og transportbranchen arbejder på at afklare den misforståelse, der måtte være om arbejdsudlejereglerne i dele af transportbranchen. Til Eva Kjer Hansen sagde han endvidere, at når man taler om retssikkerhed, gør det indbyggede klagesystem i SKAT det muligt at fremsætte sager, hvor man mener der er tale om forkert forvaltning. Ministeren var dog klar over, at det tager tid, og understregede, at ministeriet tager det alvorligt, når der varsles udflytning af

arbejdspladser. Den kan dog ikke beregnes konkret, og ministeren mente som sagt ikke, at de nye regler vil få betydning for antallet af arbejdspladser.

Over for Ole Birk Olesen gentog ministeren, at det ikke er enhver form for transport, der er arbejdsudleje. Hvis en dansk speditør hyrer en lastbil til at køre et læs fra Hamborg til Göteborg igennem Danmark og speditøren udelukkende er formidler af den aftale, er det ikke ministeriets vurdering, at der er tale om entrepris. Brevet fra SKAT kan muligvis have givet indtryk af det modsatte, men det forsøges afdækket.

Til Finn Sørensen om baggrunden for Kommissionens henvendelse sagde ministeren, at hans gæt var, at det var foranlediget af en henvendelse fra transportbranchen, men det var kun et gæt.

Lisbeth Bech Poulsen nævnte, at eftersom hun tilhørte samme parti som skatteministeren, var der muligvis tale om et ledende spørgsmål. Kunne ministeren ikke fastslå, at det centrale spørgsmål i diskussionen er, hvordan man på en fair måde og i tråd med EU's regler kan sikre, at arbejdsudlejereglerne er medvirkende til at holde på danske arbejdspladser.

Ole Birk Olesen gav et eksempel på sin opfattelse af afgrænsningen mellem arbejdsudleje og entrepris. Hvis man forestiller sig, at en transportvirksomhed hyrer en ekstern vognmand til at køre til Budapest, fordi kørsel til Budapest ikke ligger inden for virksomhedens speciale, kan der være tale om en entrepris. Man kan også forestille sig en landmand, der har specialiseret sig i at passe sine køer, men at det at ordne marker ikke lige hans speciale, og at han derfor hyrer et firma fra Polen til at gøre det for ham. Ville det ikke falde inden for entrepris i henhold til en blød fortolkning?

Merete Riisager bad ministeren definere social dumping. Definerer ministeren det som et brud på reglerne eller som uønsket konkurrence?

Skatteministeren var helt enig med Lisbeth Bech Poulsen i, at det handler om at beskytte danske jobs, og pointerede at der derfor i transportbranchen er en bred tilslutning til arbejdsudlejereglerne,

Ministeren mente, at Ole Birk Olesens kreative eksempel viste, hvor svært det kan være at udmønte reglerne i praksis. Med skattereformen lavede man en strammere fortolkning af arbejdsudlejereglerne, men man kan ikke på forhånd give en løsning på alle tænkelige grænsetilfælde. Man vil kunne forvente, at Landsskatteretten og Skatterådet vil gå ind og lave bindende afgørelser, så der med tiden vil udvikle sig en retspraksis.

Til Merete Riisager sagde ministeren, at det ganske enkelt handler om, at social dumping skal bekæmpes på en måde, så danske virksomheder kan konkurrere på lige vilkår med udenlandske. Uden en fair løsning vil man kunne risikere, at udenlandsk arbejdskraft, der arbejder til en lavere løn, betaler mindre i skat og ikke har de samme sociale forpligtelser som de danske virksomheder, udkonkurrerer den danske arbejdskraft.

Eva Kjer Hansen var bekymret over svaret til Ole Birk Olesen, hvori ministeren henviste til, at der skal udvikles en retspraksis baseret på udfald af eventuelle og kommende skattesager. Ministeren havde nemlig tidligere i samrådet givet tilsagn om, at man forsøgte at opnå en pragmatisk løsning her og nu. Kunne ministeren bekræfte det? Vil ministeriet lytte til transportbranchen og prøve at præcisere, hvad der er en integreret del af en virksomhed?

Skatteministeren understregede over for Eva Kjer Hansen, at det udvidede arbejdsudlejebegreb var baseret på realiteter, ikke formaliteter, men at det var umuligt at lave en drejebog med alle tænkelige eksempler, fordi begrebet skal dække mange brancher og mulige grænseflader. Derfor mente han, at der helt sikkert vil opstå tilfælde, hvor man i praksis må finde ud af, om det er arbejdsudleje eller entreprise, og at han derfor havde sagt, at der ville komme nogle bindende afgørelser fra Landsskatteretten og nogle bindende svar fra Skatterådet. Han gav tilsagn om, at branchen vil blive hørt, og gentog, at han mente, det vil være muligt at finde frem til en fornuftig løsning. Brevet fra SKAT ville ikke umiddelbart blive trukket tilbage.

Formanden takkede ministeren for at have besvaret samrådsspørgsmålet.

Punkt 2. Samråd med skatteministeren vedr. samrådsspørgsmål T om optjeningsprincippet

EUU alm. del (12) – samrådsspørgsmål T

EUU alm. del (12) – bilag 437 (Skatteministeriets og Social- og Integrationsministeriets notat af 18/6-13 om optjeningsprincippet)

Samrådsspørgsmål T

Stillet af Merete Riisager (LA)

”Ministeren bedes redegøre for, hvordan regeringen vil forhindre, at der bliver slået hul på de danske sociale kasser, hvis optjeningskravet droppes og EU-borgere f.eks. får mulighed for at modtage børnecheck i Danmark, og om ministeren mener, at det er hensigtsmæssigt, at stadig flere ydelser, herunder SU, gøres tilgængelige for EU-borgere?”

Merete Riisager lagde ud med at forklare, at EU-Domstolens afgørelse om, at de danske myndigheder ikke har ret til at stille optjeningskrav for modtagelse af børnechecks for EU-borgere lå til grund for hendes samrådsspørgsmål. Er ministeren bekymret for andre områder, hvor ydelser, som normalt er målrettet danske borgere, gøres tilgængelige for EU-borgere generelt? I dette tilfælde er beløbet estimeret til ca. 15 mio. kr., men mener ministeren, at det leje også er realistisk fremadrettet, når EU-borgere får øjnene op for muligheden? Hvad er ministerens holdning til delingen af ydelser på tværs af grænserne - er den i overensstemmelse med selve ideen om det indre marked?

Skatteministeren: Jeg vil godt starte med at slå et par ting fast. Denne sag har ikke betydning for andre ydelser. Dette skyldes, at optjeningsprincippet for børneydelser bygger på et princip om gradvis optjening uden sammenlægning med perioder i andre EU-lande. Der er ikke andre ydelser, der er baseret på dette princip, og derfor har sagen ikke betydning for andre ydelser.

Det har været fremme i medierne, at sagen også skulle få betydning for udlændinges ret til folkepension. Det er ikke tilfældet. Sociale pensioner – herunder folkepension – optjenes på baggrund af princippet om en forholdsmæssig fordeling baseret på de forskellige optjeningsperioder i forordning nr. 883 om koordinering af de sociale sikringsordninger. Dette indebærer, at pensioner optjenes gradvis og sammenstykket i overensstemmelse med tilbagelagte perioder i de enkelte medlemsstater. Det er således princippet, at man får tildelt brøkpension fra alle de medlemsstater, hvori der er optjent ret. Dette gælder ikke for børneydelser, som er omfattet af forordningens hovedprincip, hvorefter der kun udbetales ydelse fra den stat, hvis lovgivning personen aktuelt er omfattet af.

Jeg vil dernæst understrege, at denne sag ikke kommer til at slå bunden ud af den danske statskasse. I henhold til Skatteministeriets seneste oplysninger er ca. 1.900 personer i dag omfattet af optjeningsprincippet. Det skønnes at koste staten ca. 30 mio. kr. i 2013 samt ca. 15 mio. kr. årligt fra 2014 og frem at opgive optjeningsprincippet. Der er altså tale om et mindre beløb, når man tager i betragtning, at vi udbetaler børne- og ungeydelse for i alt 14,5 mia. kr. og børnetilskud for i alt 2,5 mia. kr. om året i Danmark.

Jeg vil også gerne give baggrunden for sagen et par ord med på vejen. Når man følger med i medierne er det, som om mange, herunder folketingspolitikere, glemmer, at vi er medlem af EU. Arbejdskraftens frie bevægelighed er en traktatfæstet rettighed for EU-samarbejdet, og det betyder, at der er nogle rammer, vi af samme grund er nødt til at handle inden for.

Kommissionen henvendte sig i april 2013 til Danmark om anvendelsen af optjeningsprincippet, idet det er Kommissionens opfattelse, at den er i strid med sammenlægningsprincippet i EU-retten. De danske regler, der blev besluttet i 2010, indeholder et optjeningsprincip for børne- og ungeydelse og børnetilskud, der også omfatter EU-borgere. Baggrunden for reglerne var at sikre, at der var en reel tilknytning til Danmark for at kunne opnå fuld ydelsesudbetaling.

Efter indførelsen af optjeningsprincippet har EU-Domstolen afsagt to domme i henholdsvis 2011 og 2013, der bidrager til en ny forståelse af sammenlægningsprincippets rækkevidde. Regeringen har nu set grundigt på Kommissionens henvendelse. Det er vores konklusion, at vi ikke kan opretholde kravet om en vis beskæftigelses- eller bopælsperiode i Danmark. Perioder i andre lande skal tælles med, når optjeningsprincippet skal opfyldes. Det har vi nu meddelt Kommissionen. Og vi vil nu sørge for at ændre praksis i Danmark for udbetaling af børne- og ungeydelse og for børnetilskud. Da der er tale om en forordning, vil vi allerede nu lægge praksis om. Og regeringen vil fremsætte et lovforslag, hvori vi tilpasser lovgivningen på området, når Folketinget åbner igen til efteråret.

Jeg må gå ud fra, at de fleste, der er til stede her i dag, er enige i, at vi accepterer de rammer, som gælder for EU-samarbejdet. Det må også betyde, at de tilstedeværende dermed også er enige i, at når der er foretaget en juridisk vurdering, som klart siger, at Danmark har et regelgrundlag, som er i strid med en EU-forordning, må vi kaste håndklædet i ringen og rette ind. Det er nu engang de rammer, vi arbejder under. Havde det været vurderingen, at Danmark reelt havde en mulighed for at vinde en sag ved EU-Domstolen, havde vi naturligvis grebet den mulighed. Den mulighed var der ikke.

Hvis vi kan blive enige om, at der gælder nogle rammer for EU-samarbejdet, må det næste spørgsmål være, om det er rimeligt. Og her er jeg da utrolig enig i, at man med god ret kan sætte spørgsmålstegn ved det rimelige i, at man som nyindrejst borger fra et andet medlemsland uden videre kan modtage børne- og ungeydelse og børnetilskud. Det synes jeg – ligesom de fleste – da heller ikke umiddelbart er rimeligt.

Jeg er med på, at denne sag sammen med blandt andet SU-sagen kan være med til at undergrave den folkelige opbakning til princippet om den frie bevægelighed og til EU-samarbejdet som helhed.

Regeringen har i relation til SU-sagen sammen med partierne bag SU-reformen derfor valgt at følge udviklingen tæt, og Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vil fremlægge en årlig status for udviklingen i antallet af EU- og EØS-borgere, der modtager SU i kraft af deres status som arbejdstagere, og udgifterne hertil. Hvis udviklingen afviger væsentligt fra det, der er forudsat i aftalen, har parterne forpligtet sig til at sikre finansiering inden for SU-området og til at iværksætte relevante værnsinitiativer.

Danmark vil desuden arbejde aktivt i enhver relevant europæisk sammenhæng for at fremme forudsætningerne for at opretholde det nuværende danske SU-system. Denne sag understreger derfor også, at det er vigtigt i europæisk sammenhæng at samarbejde med ligesindede lande om at fremme forudsætningerne for at opretholde det nuværende danske system for velfærdsydelser.

Når det er sagt, vil jeg dog godt afslutningsvis understrege de to pointer, jeg indledte med: for det første at denne sag ikke har betydning for EU-EØS-borgernes ret til andre danske sociale ydelser; dernæst at sagen ikke slår bunden ud af den danske statskasse. Det drejer sig om et årligt tab på ca. 15 mio. kr. ud af en samlet ydelsesudbetaling for børne- og ungeydelse på 14,5 mia. kr. og på 2,5 mia. kr., hvad børnetilskud angår.

Merete Riisager erklærede sig enig med ministeren i det principielt urimelige i, at danskere skal betale høje skatter og efterfølgende aflevere en del af pengene til andre EU-borgere. Hun mente ville gerne vide, om ministeren har en smertegrænse for, hvor meget beløbet må stige. Hvornår forestiller ministeren sig at der kommer alternativ finansiering ind i billedet, og hvor skal pengene komme fra? Hun mente ikke, at der er tale om småpenge, for SU-dommen mandede ud i 200 mio. kr. eller mere, ligesom der betales store beløb til gratis uddannelse i Danmark.

Ministeren havde under det tidligere samråd sagt, at skattepolitik er et nationalt anliggende, men han tilhører samtidig et parti, der i perioder har agiteret kraftigt for en EU-skat på finansielle transaktioner. Er ministeren af den holdning, at hvis man gør skattepolitik til et EU-anliggende, kan man i overensstemmelse dermed også gøre ydelser til et EU-anliggende, så man som dansker må se en fremtid i møde, hvor vi deler ud af nationale ydelser?

Pia Adelsteen hyggede sig over ministerens kommentar om, at den omtalte sag var med til at undergrave den folkelige opbakning til EU – den mente hun i forvejen kunne ligge på et meget lille sted. Hun fandt, at det danske system, der er bygget på solidaritet med danske borgere imellem, ikke uden videre bør gøres tilgængeligt for udlændinge. Der er langt fra muligt at få en gratis uddannelse i alle de andre EU-lande, hvorimod man som EU-borger i Danmark nu kan få SU under uddannelse, blive gravid, få et barn og få børnepenge og derefter tage hjem – og alt er gratis.

EU-Domstolens afgørelse om, at optjeningsprincippet ikke er holdbart inden for EU-systemet, gjorde hende derfor harm. Hun henviste til de juridiske vurderinger, der ligger til grund for udvalgets mandatgivning, og refererede til den juridiske vurdering, der blev lavet i forbindelse med optjeningsprincippets indførelse under VK-regeringen – som Dansk Folkeparti støttede. Hvorfor tager regeringen en ny juridisk vurdering for gode varer, og hvorfor lægger den sig fladt ned og opgiver at kæmpe for sagen? Hun var indforstået med, at der kunne være forskellige juridiske vurderinger, men opfordrede regeringen til at kæmpe for det, den tror på.

Sluttelig spurgte hun ministeren, om det for at sikre, at danske skatteborgere ikke poster penge ud til EU-borgere, der ikke engang har deres børn i landet, vil være muligt at indføre brøkbørneydelser, ligesom man har gjort det med folkepensionsydelse.

Ole Birk Olesen bemærkede, at ideen bag optjeningsprincippet går tabt, når man også kan optjene i andre lande. Der er som regel en sammenhæng mellem, hvor meget man betaler i skat, og hvilke ydelser man kan få fra det offentlige i de forskellige lande. Derfor virker det mærkeligt, at f.eks. en irer, der betaler halvt så meget i skat som i Danmark, kan optjene ret til de høje danske ydelser. Vil regeringen i EU-sammenhæng arbejde for en anden fortolkning af optjeningsprincippet eller for, at reglerne ændres?

Finn Sørensen mindede om, at et af de centrale argumenter imod Danmarks optagelse i EF i sin tid netop var sammenstødet mellem det danske skattefinansierede velfærdssystem og EU-reglerne – hvilket disse to sager i høj grad viser. Hans spørgsmål gik på, hvilke løsninger ministeren forestiller sig, for der vil dukke tilsvarende sager op, der kræver løsninger til beskyttelse af det skattefinansierede velfærdssystem. Stemmer det ikke, at hvis man vil frigøre sig fra EU's sammenlægningsregler, som beskrevet i forordning nr. 883, er der kun en effektiv løsning, nemlig at melde sig ud af EU? Den lov er ikke blevet til for borgerne, men for at sikre arbejdskraftens frie bevægelighed.

Finn Sørensen bad i den sammenhæng Pia Adelsteen om at høre efter, fordi sagens kerne ikke var den, at Kommissionen har sagt, at man i Danmark ikke må have et optjeningsprincip for børnechecks, men at den lov, som den tidligere regering lavede, ikke respekterer sammenlægningsprincippet og dermed ikke det grundlæggende princip om arbejdskraftens frie bevægelighed.

Endvidere ville Finn Sørensen gerne høre, om EU-reglerne tillader, at det skal være en forudsætning for udbetaling af børnechecken, at børnene opholder sig i Danmark? Hvad SU-sagen angår, spurgte han, om ministerens udtalelse om, at man følger den nøje, betyder, at man fra regeringens side har erkendt, at reglerne ikke kan ændres i retning af at begrænse SU-ydelserne til andre EU-borgere.

Skatteministeren gav Finn Sørensen ret i, at konflikten mellem nationale velfærdssystemer og europæiske løsninger er en debat, der går langt tilbage. Det undrede ham dog, at en socialist som Finn Sørensen ikke har solidaritetsperspektivet for øje, når han siger, at reglerne kun er lavet for at cementere arbejdskraftens frie bevægelighed og ikke for borgernes skyld. Det mente ministeren ikke var korrekt, medmindre man med borgere kun mener danskere. Den europæiske venstrefløj har kæmpet for reglernes eksistens, fordi holdningen er, at det ikke er nok med arbejdskraftens frie bevægelighed, der skal også være sociale rettigheder tilknyttet. Det, der kan diskuteres, er det sammenstød, der måtte være mellem nationale velfærdssystemer. Ministeren bekræftede i øvrigt, at Finn Sørensen bemærkning om, at sammenlægningsprincippet ikke er respekteret, var korrekt. Optjeningsprincippet kan man stadig have, og det betyder, at EU-borgere skal medregne den tid, de har boet i andre EU-lande.

Til Pia Adelsteen sagde ministeren, at han ikke havde nogen anelse om, hvorvidt den tidligere regering havde foranstaltet en juridisk vurdering forud for optjeningsprincippets tilblivelse, men at han vidste, at Socialdemokraterne, Enhedslisten og Det Radikale Venstre havde stemt imod, fordi de ikke mente, at de juridiske problemstillinger var afklaret ordentligt.

Ministeren mente det ville være uhyrlig dumt at følge Pia Adelsteen opfordring til at tage kampen op og tilføjede, at en perlerække af danske konger havde kastet sig ud i kampe, der på forhånd var tabt – Danmark mistede Norge og Sverige på den baggrund. Det er regeringens klare vurdering, at det eneste ansvarlige er at ændre praksis af hensyn til de borgere, der nu ikke kan få den børnefamilieydelse, de har krav på. Ministeren anerkendte, at den danske velfærdsmodel er udfordret, men advarede samtidig imod at gå i panik og begynde at spekulere i alskens muligheder for at ændre modellen. Der er tale om et mindre beløb, og regeringen følger sagen tæt, som det også er tilfældet med SU-sagen.

Merete Riisager gentog sit spørgsmål om fremtidig finansiering. Hun var indforstået med, at det indre marked og arbejdskraftens frie bevægelighed har været medvirkende til at gøre EU-landene mere velhavende, men hun mente dog ikke, at det bør resultere i et system, hvor EU-landene betaler til hinandens borgere. Kunne ministeren fortælle, hvordan man kan sikre, at EU-borgere ikke bliver berettiget til endnu flere danske ydelser, og har ministeriet en liste over ydelser, der kan være i farezonen?

Pia Adelsteen sagde, at det var meget muligt, at Danmark har tabt nogle lande ved at tage kampen op, men at hun ikke ønskede at tabe Danmark.

Det kan godt være, at der ikke er grund til at gå i panik over en ekstraudgift på 15 mio. kr., men hvor går grænsen, og hvilken sag kan gøre, at man fra dansk side skal gå i panik? Det er trods alt danske skatteydere, der skal betale regningen.

I en bemærkning til diskussionen om solidaritetsfølelse med resten af EU, spurgte Pia Adelsteen, om der så ikke også skulle være solidaritet med resten af verden - hvorfor stopper solidariteten for socialister ved EU's grænser? Hun mente, at udfordringen ligger i, at når man som dansker har betalt skat i mange år, følger der nogle rettigheder med, men den pligt har andre EU-borgere ikke opfyldt.

Derudover ville hun gerne vide, hvor mange skattekrone Danmark har til gode rundt om i EU. Kræver SKAT de penge hjem, som er gået til folk, der er kommet til Danmark, har fået dansk børnecheck, men har glemt at fortælle, at de har forladt landet igen, eller i tilfælde af at de ikke har betalt den skat, de skulle?

Finn Sørensen takkede Merete Riisager for at have foreslået en analyse af, om der skulle være andre danske velfærdsydelser i farezonen på grund af det indre markedes regler. Han var dog enig med ministeren i, at det bliver svært at finde en parallelsag, fordi denne sag skyldes, at det tidligere flertal indførte et optjeningsprincip på en ydelse, som der i forvejen ikke var et optjeningsprincip forbundet med. Den tidligere regering har altså skabt problemet med den lovgivning, men det ændrer ikke på, at det er principielt forkert, at man ikke kan indføre de regler, man gerne vil. Enhedslisten havde stemt imod dengang, og Finn Sørensen fremhævede, at det ville de gøre igen ud fra en helt principiel opfattelse, som de delte med Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre, nemlig at der ikke bør være et optjeningsprincip for sådan en ydelse.

Dernæst ville han gerne høre ministeren om, hvorvidt det er muligt at ændre lovgivningen, så det er en forudsætning, at børn af andre EU-borgere skal opholde sig i Danmark, for at der kan udbetales børnepenge? Han efterlyste også et svar på spørgsmålet om SU-dommen. Har man erkendt, at reglerne ikke kan ændres, så det, man må gøre, er at følge sagen nøje, når man ikke har magt til at gøre det, man gerne vil?

Finn Sørensen slog i øvrigt fast, at hans pointe vedrørende forordning nr. 883 var, at den ikke er lavet for borgernes skyld, men for at fremme den frie bevægelighed, som ellers ikke kan lade sig gøre, hvis borgere ikke får lov til at tage deres opsparede rettigheder med til andre lande. Han bekræftede dermed rigtigheden i, at det er godt for borgerne, men at forordningen først og fremmest var blevet til på grundlag af reglerne om den fri bevægelighed.

Ole Birk Olesen indvendte, at bliver en spændende verden, når Enhedslistens principper om at åbne kasserne for enhver, der kommer til Danmark, bliver gennemført, fordi Enhedslisten også vil have åbnet grænserne for enhver, der har lyst til at komme til Danmark. Over for ministeren gentog han spørgsmålet om, hvorvidt regeringen vil fremføre i EU-sammenhæng, at Danmark har et problem med sammenlægningsprincippet og ønsker det afskaffet.

Pia Adelsteen spurgte igen, om det vil være muligt at indføre en brøkbørneydelse, der følger samme princip som folkepensionen.

Eva Kjer Hansen ville gerne modtage henvendelsen fra Kommissionen, idet hun fandt det bemærkelsesværdigt, at ministeren ikke er i tvivl om, at Danmark skal rette ind. Hun spurgte derudover uddybende til, hvornår skatteministeren anser det for nødvendigt at handle, når nu 15 mio. kr. årligt er et mindre beløb for ham.

Finn Sørensen sagde til Ole Birk Olesen, at Enhedslisten ikke mener, der skal være åbne grænser, men at problemet ligger i, at Danmark er en del af EU-reglerne om fri bevægelighed og derfor ikke selv kan regulere indvandringen af arbejdskraft fra andre EU-lande.

Formanden ville i dette tilfælde gerne give rum til korte svar på påstande partierne imellem, men understregede, at hun som udgangspunkt var restriktiv omkring den slags.

Skatteministeren svarede Eva Kjer Hansen, at 15 mio. kr. bestemt var mange penge for ham, men at beløbet skulle ses i relation til de 14,5 mia. kr., der årligt bruges på børneydelser. Han kunne ikke svare på, hvornår grænsen overskrides, men gentog, at han ikke så grund til at gå i panik.

Ministeren understregede over for Ole Birk Olesen, at det for regeringen er afgørende at bevæge sig inden for en kurs, der gør det muligt at fastholde den danske velfærdsmodel. Firelandebrevet har en tilsvarende vinkel på det, man kalder social turisme, men hele diskussionen er svær, fordi der er mange lande, der ikke lægger så stor vægt på det. Fra dansk side går man aktivt ind i den vigtige debat og forsøger at fremme en dagsorden, der også indeholder en mere principiel tilgang til spørgsmålet om de nationale velfærdsmodeller kontra den frie bevægelighed for arbejdskraft og kapital. Samtidig er solidaritet vigtig, og vel skal den danske velfærdsmodel forsvares, men man skal også have i baghovedet, at danskere kan have gavn af diverse rettigheder, når de kommer til andre EU-lande. Ministeren betonedede i øvrigt over for Pia Adelsteen, at solidariteten ikke stopper ved EU's grænser. Der betales ulandsbistand, og modsat visse andre partier i Folketinget mener Socialistisk Folkeparti, at det er vigtigt med global solidaritet.

Finn Sørensens spørgsmål om, hvorvidt reglerne kan ændres, så børn af andre EU-borgere skal befinde sig i Danmark, for at der kan udbetales børnepenge, måtte ministeren svare afvisende på. Det er ikke et krav, at børnene skal befinde sig i Danmark. Det er kun et krav, at man skal være arbejdstager i Danmark, og i så fald er det reglerne om arbejdskraftens frie bevægelighed, der gælder. Ministeren anså det for meget kompliceret at finde værnsregler, hvis det bliver nødvendigt. Den tidligere regering havde lavet en omfattende rapport, der tog fat på, hvordan man kunne håndtere problemet, og den nuværende regering arbejder fortsat på sagen.

NOT

Ministeren uddybede henvendt til Eva Kjer Hansen, at godt nok var der kommet et brev fra Kommissionen, men udfaldet i sagen byggede på regeringens egen vurdering. Han oplyste, at der var nedsat et tværministerielt udvalg med de skarpeste hoveder i regeringen, Justitsministeriet etc., og at der ingen tvivl var: Lovgivningen på området kan opretholdes. Ministeren ville fremsende henvendelsen fra Kommissionen.

I respons til Pia Adelsteen sagde han, at det ham bekendt ikke var muligt at indføre brøkbørneydelser. Brøkydelser eksisterer på folkepensionsområdet, hvor der er principper for optjening, og man kan sige, at optjeningsprincippet i en vis forstand er en brøkydelse, fordi man skal være her i 2 år, hvorefter man får en brøkdelt ind. Pointen er, at brøkprikket kan bevares, men at ophold i andre EU-lande skal tælle med.

Merete Riisager skønnede, at der var tale om en påstand fra ministerens side, når han sagde, at kampen ikke kunne vindes. Men hvis man tager det for gode varer, hvilke kort har ministeren så tænkt sig at spille? Skal der bare fortsat betales til andre EU-borgere med de konsekvenser, det måtte have i befolkningen, eller kan man f.eks. forestille sig at omlægge til fradrag? Merete Riisager gentog dernæst sine spørgsmål om en fremtidig finansieringsplan, hvis ydelserne kommer til at overstige 15. mio. kr. år, og om hvorvidt der findes en ministeriel liste over ydelser, der kan være i fare. Kunne ministeren i øvrigt nævne tilsvarende eksempler på, at det som dansker er rart at have ret til ydelser i andre EU-lande? Ministeren havde sagt, at der skal være solidaritet på tværs af EU, og at den danske velfærdsmodel skal beskyttes, men de to ting er jo i modstrid med hinanden.

Pia Adelsteen havde forståelse for, hvis ministeren ikke på stående fod kunne besvare hendes spørgsmål om, hvor mange skattekrone Danmark har til gode hos borgere i andre EU-lande, og hvor mange man forventer at inddrive. Kunne hun derimod modtage et svar på skrift? Hun spurgte endvidere ministeren om, hvad man fra regeringens side har tænkt sig at gøre for at sikre, at den danske skattefinansierede velfærdsmodel kan opretholdes.

Eva Kjer Hansen takkede for ministerens tilsagn om at oversende brevet fra Kommissionen. Hun forklarede, at hun under dagens første samråd havde fået det indtryk, at henvendelsen om arbejdsudleje var formuleret i bløde vendinger, mens henvendelsen omkring børnepenge var mere skarp. Hun forstod dog nu på ministeren, at det er regeringens egen vurdering, at sagen er klokkeklar, og ville gerne have endeligt afklaret: er det EU, der er årsag til, at der sker en lovgivningsmæssig ændring, eller er det regeringen selv, der har drevet det her frem for at lave nogle ændringer, som man i sin tid selv stemte imod? Hun anså det for interessant i forhold til regeringen ageren, at den på bekvem vis kan henvise til EU i et udkomme i en sag, men at det forholder sig anderledes i en anden sag.

Sluttelig ville Eva Kjer Hansen gerne have ministerens kommentarer til, hvad formålet er med at følge udviklingen i sagerne om børnepenge og SU, når ministeren ikke vil tilkendegive, hvornår der efter hans mening er grund til at agere. Hun var i øvrigt enig i Merete Riisagers og Finn Sørensens bemærkninger om, at der var god grund til at fore-

tage en analyse af, hvilke andre ydelsesområder der kan blive påvirket – dog mente hun ikke, at have hørt ministerens reaktion på det forslag.

Skatteministeren fremhævede, at henvendelsen fra Kommissionen havde givet anledning til alvorlige vurderinger i regeringen. Disse vurderinger ligger til grund for beslutningen om, at sagen ikke kan vindes. Hvis der var håb om det, havde man taget en sag ved EU-Domstolen og iværksat en traktatkrænkelserprocedure. Han understregede på ny, at regeringen følger udviklingen nøje og er opmærksom på, at selv om de forventede 15 mio. kr. ikke vælter statsbudgettet, kan sagen godt gå hen og blive et problem, hvis der i fremtiden kommer mange flere EU-borgere til Danmark. Den tidligere regering havde, så vidt ministeren huskede, estimeret, at det ville koste 75 mio. kr., men det bliver et langt mindre beløb, og det var derfor ministerens klare holdning, at den nuværende situation ikke udgjorde grundlaget for at ændre velfærdsmodellen.

Muligheder som fradrag havde været op til overvejelse, sagde ministeren til Merete Riisager, men mente ikke, at det løser problemet, fordi fradrag ikke kan begrænses udelukkende til folk, der bor i Danmark - det skal også kunne bruges af udlændinge i Danmark, og det vil have nogle fordelingsmæssige konsekvenser.

Merete Riisager havde sagt, at velfærd og international solidaritet er hinandens modsætninger. Ministeren erklærede sig helt uenig. Det er i høj grad til fordel for den danske velfærdsmodel, at der kommer gang i vækst, beskæftigelse og produktion. Det er keynesianisme på europæisk plan, at man sender penge til de fattige dele af Europa for netop at skabe produktion og efterspørgsel. Ministeren fandt derfor, at det var en alt for snæver tilgang at sige, at vækststimulerende politik udelukkende skal foregå inden for de nationale grænser. Danmark er meget afhængigt af konjunkturer i andre dele af Europa og globalt set, og der er dermed en klar sammenhæng mellem økonomisk solidaritet med lande uden for Danmark grænser og den danske velfærdsmodel.

Ministeren bekræftede, at han ville besvare på Pia Adelsteens forespørgsel om ydelsesmæssige tilgodehavender i andre lande skriftligt.

Pia Adelsteen pointerede, at hun undrede sig over beløbets størrelse, for hun var i forbindelse med et skriftligt spørgsmål blevet oplyst for flere år tilbage, inden optjeningsprincippet blev indført, at Danmark betalte 75 mio. kr. om året til børn, der ikke boede i Danmark, men i andre EU-lande. Ministeren havde meget kategorisk afvist forslaget om brøkbørnepenge, hvilket Pia Adelsteen satte spørgsmålstegn ved, for hvorfor kan man så have brøkfølkepension? Hun tilføjede, at diskussionen muligvis var for teknisk.

Merete Riisager var af den opfattelse, at samrådet adskilte sig fra normen, ved at ministeren ikke besvarede alle spørgsmål fra medlemmerne – hvilket der ellers er tradition for. Hun havde spurgt om, hvor mange millioner kroner, der skal puges ud, før alarmklokkerne går; hvad planen er for håndtering af situationen; hvilke tilsvarende ydelser man som dansker kan få adgang til i andre EU-lande; og om der findes en liste over ydelser, der er i fare for at blive tilgængelige for EU-borgere. Det var konkrete spørgsmål,

som hun ville stille skriftligt, hvis ministeren undlod at svare mundtligt. I en afsluttende bemærkning sagde hun, at hvis ministeren mener, at danskerne via børnechecken skal sende penge til fattigere lande i Europa for på den måde at skabe vækst, skulle han måske lige spørge danskerne om, hvad de mener om den sag.

Eva Kjer Hansen nævnte, at hun også gerne ville have svar på, hvornår regeringen anser situationen for at være problematisk nok til at ville agere. Hun gav dog gerne tid til refleksion og ville stille spørgsmålet skriftligt.

Skatteministeren sluttede af med at opfordre til, at man ikke pisker en stemning op. Der kunne stilles mange hypotetiske spørgsmål, som ministeren hverken kunne eller ville svare på. Han opsummerede, at de danske regler ændres i efteråret, og at der gives ret til børnefamilieydelse til EU-borgere, der arbejder i Danmark. Det er dermed en ret, der er knyttet op på, at man er vandrende arbejdstager i henhold til de gældende bestemmelser for det. Optjeningsprincippet, der har været praktiseret siden 2010, har vist sig ikke at være i overensstemmelse med sammenlægningsprincippet. Det vil sige, at man i muligheden for at optjene retten til en dansk børnefamilieydelse også skal medregne den periode, man har boet i andre EU-lande. Regeringen mener, at er tale om et forholdsvis afgrænset problem, som den dog følger nøje.

Eva Kjer Hansen spurgte, om hun samme dag kunne få svar på sit skriftlige spørgsmål om, hvorvidt man som EU-borgere er berettiget til børnepenge, når man søger arbejde i et andet EU-land i op til 3 måneder.

Skatteministeren bekræftede, at det skriftlige spørgsmål ville blive besvaret.

Punkt 3. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 27.-28. juni 2013

KOM (2013) 0447

EUU alm. del (12) – bilag 378 (udkast til kommenteret dagsorden) (fortroligt) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 27-28/6-13 – bilag 1) (dtfo.ft.dk)

Det Europæiske Råd 27-28/6-13 – bilag 3 (brev fra formanden for DER om ungdomsarbejdsløshed)

EUU alm. del (12) – bilag 424 (retningslinjer for konklusioner) (fortroligt) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 27-28/6-13 – bilag 4) (dtfo.ft.dk)

EUU alm. del (12) – bilag 429 (brev fra formanden for DER vedr. gennemførelsen af job- og vækstpagten) (fortroligt) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 27-28/6-13 – bilag 5) (dtfo.ft.dk)

EUU alm. del (12) – bilag 455 (udkast til konklusioner) (fortroligt) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 27-28/6-13 – bilag 9) (dtfo.ft.dk)

Det Europæiske Råd 27-28/6-13 – bilag 7 (brev fra Barosso til stats- og regeringscheferne forud for DER)

Det Europæiske Råd 27-28/6-13 – bilag 8 (fællesbrev til formanden for Det Europæiske Råd vedr. ungdomsarbejdsløshed)

Statsministeren: Torsdag og fredag er der møde i Det Europæiske Råd. Mødet dækker mange emner, men ungdomsarbejdsløshed tegner til at blive hovedtemaet. Emnerne for mødet er for det første bekæmpelse af ungeledighed og i forlængelse af det gennemførelsen af vækst- og beskæftigelsespagten. Her vil fokus ud over unge særlig være på adgang til finansiering, navnlig rollen for Den Europæiske Investeringsbank. For det andet skal vi godkende de landespecifikke anbefalinger inden for rammen af det europæiske semester. For det tredje fortsætter vi arbejdet med at styrke den økonomiske og monetære union og banksamarbejdet. Men lad mig gennemgå emnerne hver for sig.

1. Ungdomsarbejdsløshed

Statsministeren: Ungdomsarbejdsløshed er en af de største udfordringer i Europa lige nu. De unge har betalt en høj pris for krisen, ikke mindst i de sydeuropæiske lande, hvor ungdomsarbejdsløsheden flere steder er på over 50 pct. Derfor skal vi også i EU fokusere på en samlet ungeindsats. På mødet i DER indleder vi diskussionen om de unge med et møde med arbejdsmarkedets parter, som er vigtige at inddrage, hvis vi skal have rykket ved dette problem. Ungeindsatsen er også temaet for en konference, som kansler Angela Merkel er vært for i Berlin den 3. juli, hvor beskæftigelsesministeren og jeg selv deltager.

Samtidig er det vigtigt at få sagt, at vi ikke skal tro, at stats- og regeringscheferne kan sætte sig sammen og løse opgaven en gang for alle på et DER-møde i Bruxelles. Beskæftigelsespolitikken er i bund og grund en sag for medlemslandene selv, og vi kommer ikke uden om, at en helt grundlæggende og meget stor opgave, som flere medlemslande står over for, er at gennemføre reformer, så de unge kan få adgang til arbejdsmarkedet.

På EU-niveau kan vi dog gøre tre ting. For det første skal vi lære af hinandens erfaringer, så landene hurtigst muligt kan gøre det, der virker bedst. Derfor spiller vi ind med en række gode erfaringer i de nordiske lande gennem et fælles brev fra Sverige, Finland og Danmark til Van Rompuy og stats- og regeringscheferne. I Danmark har vi fokus på en tidlig indsats over for de unge, og vi har gode erfaringer med vækstuddannelse, der også i andre EU-lande kan være med til at sikre de unge en uddannelse, samtidig med at de får en kontakt til arbejdsmarkedet. For det andet skal vi udnytte de fælles EU-instrumenter, vi har til rådighed. Særlig skal vi støtte op om de lande, der er hårdest ramt af ungeledighed. I februar afsatte vi 45 mia. kr., dvs. 6 mia. euro, til et ungeinitiativ i EU's budget for 2014-2020. Pengene skal gå til de regioner i EU, der har en ungdomsledighed på over 25 pct., og de midler fremrykker vi nu, så vi kan få pengene ud at virke hurtigere, end det egentlig var planlagt. Vi skal også sætte nogle tidsrammer for gennemførelsen af ungegarantien i de lande, som endnu ikke har en ungegaranti. For det tredje er det bedste, vi kan gøre for de unge, der står uden job, at få sat gang i væksten. Her har vi en masse vækstredskaber i vækst- og beskæftigelsespagten, der blev vedtaget under det danske formandskab. Bl.a. har vi godkendt en investeringspakke på 120 mia. euro eller godt 900 mia. kr. Det er ikke gået hurtigt nok med at få sat gang i alle de initiativer, der ligger i pagten, så der skal endnu en gang lægges pres på, for at vi kommer helt i mål.

Det leder mig så videre til Den Europæiske Investeringsbank, som netop har fremlagt en rapport sammen med Kommissionen om sine aktiviteter. Rapporten følger bl.a. op på kapitalindskuddet til investeringsbanken på 10 mia. euro, der indgik i vækst- og beskæftigelsespagten, og rapporten peger på tiltag, der kan forbedre kreditvilkårene for små og mellemstore virksomheder. Fra dansk side er vi helt enige i, at vi skal udnytte investeringsbankens midler bedst muligt til at give adgang til kapital for små og mellemstore virksomheder. Samtidig lægger regeringen vægt på, at investeringsbanken ikke påtager sig en risiko, der kan skade dens AAA-vurdering.

Jakob Ellemann-Jensen så rådsmødet som en anledning til at holde fokus på ungdomsarbejdsløsheden og bakkede op om brevet fra de nordiske lande. Han spurgte om, hvilke resultater vækst- og beskæftigelsespagten – der havde høj prioritet under det danske formandskab som et middel til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed, indtil videre har givet – og om statsministeren var tilfreds med dem. Det er ikke gået så stærkt med at implementere den.

Finn Sørensen bad statsministeren konkretisere, hvor mange og hvilke arbejdspladser vækst- og beskæftigelsespagten har medført.

Merete Riisager påpegede, at det skifter meget, hvad der bliver set som løsning på problemerne med vækst og beskæftigelse. Under det danske formandskab havde statsministeren eksempelvis forelagt forslag om bedre roamingpriser og mere socialt iværksætteri. Merete Riisager spurgte til disse tiltags betydning for arbejdsløsheden og til statsministerens forventninger til ungegarantien.

Statsministeren svarede Jakob Ellemann-Jensen, at vækst- og beskæftigelsespagten stadig er et vigtigt redskab, og at det derfor er centralt at få indført dens elementer. På nogle punkter skrider det fremad, f.eks. er kapitaludvidelsen til Den Europæiske Investeringsbank vedtaget, ligesom en pilotfase for projektobligationer, og ved sidste DER-møde blev der gjort fremskridt på skatteområdet. Man håber også snart at have en aftale for EU's flerårsbudget, der lægger vægt på vækstpolitikkerne. Den ungegaranti, som Merete Riisager spurgte til, er også blevet vedtaget og mangler bare at blive gennemført i en del af landene. Derfor havde statsministeren skrevet brevet sammen med to andre nordiske statsministre. Man mangler at virkeliggøre nogle ting, f.eks. det digitale indre marked, og her presser den danske regering på. Statsministeren svarede Merete Riisager, at roamingdirektivet til manges tilfredshed er vedtaget.

Statsministeren svarede Finn Sørensen, at man ikke kan nøjes med at dreje på et enkelt håndtag, hvis der skal gang i vækst og jobskabelse; man må bruge hele værktøjskassen. Så vidt statsministeren vidste, findes der ikke en samlet vurdering af, hvor mange arbejdspladser vækst- og beskæftigelsespagten har givet, men Kommissionen har lavet en statusrapport om den, hvori der er indikationer på, hvilken væksteffekt mange af tiltagene kan have. Kommissionen vurderer f.eks., at en fuld implementering af servicedirektivet kan medføre 2,6 pct. vækst i EU's BNP. Der er også undersøgelser af effekten af det indre marked, frihandelsaftaler osv. Rigtige tiltag kan altså sætte væksten i gang, men det handler om at iværksætte mange forskellige og koordinerede tiltag. Et DER-møde kan ikke forandre alting, det skal også ske nationalt og på de andre rådsmøder.

Statsministeren svarede Merete Riisager, at ungegarantien er indført i Danmark, og at man nu deler de gode erfaringer med de andre medlemslande. Der er en vis modstand, selv om alle lande er forpligtet til at gennemføre den, formentlig fordi det kræver strukturelle ændringer og er dyrt. Statsministeren var ikke i tvivl om, at ungegarantien gør en positiv forskel.

Jakob Ellemann-Jensen betegnede gennemførelsen af ungegarantien som et spørgsmål om hønen eller ægget. Den kræver nogle midler, man ikke har, og som man ikke får, før man gennemfører den. Han efterlyste andre værktøjer og nævnte til eksempel handelsaftaler. Her er man dog afhængig af handelspartneren, mens man i højere grad er herre over videreudviklingen af det indre marked, som Jakob Ellemann-Jensen ikke kunne se at nogen skulle have en interesse i at stille sig i vejen for.

Merete Riisager spurgte, om gennemførelsen af roamingdirektivet havde haft nogen effekt på væksten i EU. Hun mente, man måtte forholde sig til, om tiltagene overhovedet virker, også hvad angår det sociale iværksætter og ungegarantien, som det i hendes øjne er sin sag at bede et land som Spanien om at gennemføre.

Finn Sørensen takkede for svarene og gentog sit spørgsmål om, hvor mange og hvilke arbejdspladser vækst og beskæftigelsespagten har skabt.

Lisbeth Bech Poulsen kvitterede for statsministerens arbejde med at få sat arbejdsløshed på dagsordenen og med at gennemføre vækst og beskæftigelsespagten. Store dele af den mangler at blive implementeret, så det er positivt, at der er kommet fokus på det i nogle af de store lande. Ungegarantien mente hun var et godt tiltag, om end den er svær at gennemføre. De medfinansieringsmuligheder, der er med f.eks. strukturfondsmidlerne, kan være svære at finde midler til, og på den måde bider det sig selv i halen. Det skal nogle af vækst- og beskæftigelsespagtens projekter rette op på. Lisbeth Bech Poulsen mente derudover, at det var positivt med EIB's indsprøjtning, som sikrede bankens AAA-vurdering, og som kan få pengene ud at arbejde.

Statsministeren svarede Jakob Ellemann-Jensen, at hun forstod utålmodigheden med det indre marked, den digitale dagsorden og andre vækstgenererende tiltag. Men man når faktisk i land med visse ting. Der mangler dog stadig meget, også hvad ungegarantien angår.

Statsministeren svarede Lisbeth Bech Poulsen, at det er de ændringer af landenes ordninger, den kræver, og de omkostninger, den medfører, der bremser ungegarantien. Derfor er de øremærkede midler til unge i flerårsbudgettet med til at sikre den endelige opbakning til ungegarantien. Der bliver via flerårsbudgettet givet en hjælpende hånd til landene med den største ungdomsledighed, idet der fremrykkes 45 mia. kr. til 2014.

Statsministeren svarede Merete Riisager, at hun ikke kendte til undersøgelser af roamingdirektivets betydning for BNP og beskæftigelsen specifikt. Kommissionen har lavet en rapport om effekten af den samlede beskæftigelsespolitik. Men roamingforordningen har været populær, og statsministeren var ikke i tvivl om, at den vil gavne væksten.

Angående socialt iværksætter nævnte statsministeren de investeringsordninger til små og mellemstore virksomheder, som EIB har sat i gang. Her er vedtaget en kapitaludvidelse på 10 mia. euro., som indgår i vækst- og beskæftigelsespagten.

Statsministeren svarede Finn Sørensen, at det ikke var muligt at sige, præcis hvor mange arbejdspladser et enkelt tiltag forårsager. Alle medlemslande er nødt til at iværksætte mange tiltag, og ingen af dem kan stå alene eller vurderes individuelt. Man må, som Danmark gør, reformere økonomien og holde hånden under beskæftigelsen ved at have et højt offentligt investeringsniveau i kombination med andre tiltag såsom uddannelsesgaranti. Det kræver tiltag på både nationalt og europæisk niveau. Det indre marked skal

færdiggøres, samtidig med at der skal laves bilaterale handelsaftaler, men effekten på beskæftigelsen kan ikke vurderes 1:1.

Finn Sørensen nævnte, at de penge, der følger med ungegarantien, hele tiden har været øremærket til formålet, de er bare – fornuftigt nok – blevet fremrykket, så de skal bruges i løbet af en 2-årig periode. Han mente ikke, det var mange penge, der var tale om. Efter hans beregning drejede det sig om ca. 1.000 euro pr. ung arbejdsløs EU-borger. Hvor mange arbejdspladser får man for dem? Han forstod ikke, hvorfor det var så svært at beregne effekten af de forskellige tiltag, når man kan beregne hjemlige tiltags konsekvenser ned til mindste detalje.

Pia Adelsteen spurgte, om man ikke kan vurdere initiativerne samlet, hvis det er umuligt at vurdere dem hver for sig.

Statsministeren svarede Finn Sørensen, at det afgørende ikke er, om pengene til ungeindsatsen er afsat før eller nu, men at man fremrykker midlerne til 2014-2015, fordi det er nu, man har udfordringerne. Uforbrugte midler skal også kunne bruges på ungdomsområdet. De fremrykkede midler er kun en del af den samlede indsats, og det grundlæggende arbejde skal gøres i medlemslandene. Her er de landespecifikke anbefalinger og ungegarantien gode pejlemærker.

Om vækst og vækstpotentialet gentog statsministeren, at det er svært at gøre effekten af de enkelte initiativer op hver for sig, og hun henviste til Kommissionens statusrapport om vækst- og beskæftigelsespagten og til de øvrige ministre.

Finn Sørensen pointerede, at han godt kunne se fornuften i at koncentrere midlerne. Han ville bare sætte tingene i relief, så man ikke oversælger indsatsen.

Merete Riisager bad om en oversigt over de tiltag, der har gavnet væksten, og deres konkrete effekter.

Pia Adelsteen efterspurgte også et samlet overblik. Hun undrede sig over, at statsministeren henviste til de enkelte ministre – det vil vel netop give vurderinger af de enkelte tiltag hver for sig.

Statsministeren svarede Finn Sørensen, at hun netop ikke ville oversælge effekten på ungdomsarbejdsledigheden af et DER-møde. Hun ville bare fortælle, hvad der faktisk gøres.

Hun anbefalede Merete Riisager at stille skriftlige spørgsmål til de enkelte ministre og understregede igen, at de forskellige tiltag skal virke samlet og koordineret. Det er også derfor, statsministeren mener, det europæiske semester er en god idé.

2. Det europæiske semester

Statsministeren: På mødet i DER skal vi også tilslutte os de landespecifikke anbefalinger, som økonomi- og finansministrene nu har opnået politisk enighed om. Anbefalingerne bliver derefter formelt vedtaget af Økofinrådet. Det europæiske semester er et vigtigt redskab til at opnå sunde økonomier i medlemslandene, og derfor er det vigtigt, at vi både får vedtaget fornuftige anbefalinger og holder fokus på, at de bliver gennemført.

Regeringen mener, at der generelt er tale om gode analyser og udkast til anbefalinger fra Kommissionen. Nogle lande har fået forlænget fristen til at bringe budgetunderskuddet under 3 pct. af BNP. Vurderingen har været, at landene har gennemført de krævede strukturelle budgetforbedringer, men er ramt af en svagere vækst end ventet. Til gengæld har de lande fået ret omfattende reformanbefalinger.

Danmark støtter Kommissionens tilgang. Det er en fornuftig balance, hvis vi i EU vil skabe resultater gennem den økonomiske koordination. Der er fokus på de vigtigste og mest presserende udfordringer og på de reformer, der er særlig relevante for vækst og beskæftigelse i de enkelte lande. Regeringen er også positiv over for Kommissionens udkast til anbefalinger for Danmark. Anbefalingerne er i tråd med regeringens økonomiske politik og vores indsatsområder i øvrigt.

Finn Sørensen forstod ikke, hvorfor Danmark stadig overvåges af Kommissionen, når det offentlige underskud er langt under konvergenskravene. Han var enig med henstillingerne i, at antallet af praktikpladser skal øges, men fandt det sørgeligt, at man har brug for Kommissionens påmindelse på det punkt.

Finn Sørensen spurgte om, hvilke barrierer der ifølge punkt 3 i Kommissionens henstilling skal fjernes for konkurrence i bl.a. detail- og bygge- og anlægssektoren. Han fandt det også besynderligt, at Kommissionen skal bestemme, at Danmark skal effektivisere de offentlige tjenesteydelser, og spurgte, om der i den forbindelse skal fyres flere offentligt ansatte eller ændres på flere faggruppers arbejdstidsbestemmelser.

Finn Sørensen spurgte afslutningsvis, om det er god socialdemokratisk politik at kræve at Spanien hæver pensionsalderen, selv om arbejdsløsheden er på over 25 pct. og ungdomsarbejdsløsheden er på over 50 pct.

Statsministeren fandt de tre henstillinger til Danmark fornuftige – kontrol af de offentlige instanser og nedbringelse af underskuddet på under 3 pct. af BNP senest i år, fokus på beskæftigelse og afkast fra uddannelsessystemet samt styrket fokus på konkurrenceevnen. Danmark er i færd med at følge dem, og hun glædede sig til den dag, de er opfyldt. Det er efter hendes mening fornuftigt at have andre øjne på den økonomiske politik.

Angående praktikpladserne nævnte statsministeren, at regeringen sammen med Enhedslisten har gjort meget på området, ligesom man har taget initiativ til at forbedre erhvervsuddannelserne for at sikre uddannelsesgarantien. Det gør ikke noget, at EU minder om vigtigheden af praktikpladser og uddannelse generelt. Regeringen er sammen med Enhedslisten begyndt på at forpligte statslige institutioner til at lave sociale klausuler med vægt på praktikpladser m.m. Statsministeren bekræftede, at hun mente, at den spanske pensionsalder bør afspejle den stigende levealder, ligesom pensionsalderen bør gøre generelt, for at et pensions-system er finansielt holdbart. I Danmark har man indekseret pensionsalderen efter levealderen siden velfærdsaftalen i 2006, og det er en af grundene til, at Danmark har holdbare finanser. Høj ungdomsarbejdsløshed skal ikke undskylde et uholdbart pensionssystem.

Finn Sørensen var grundlæggende uenig med statsministeren i, at Kommissionen skal blande sig i de enkelte landes prioriteringer, som f.eks. pensionsalderen. Hvis man forhindrer folk i at gå på pension, vil det give mere kamp om arbejdet, hvad Finn Sørensen ikke fandt fornuftigt i et land med så høj arbejdsløshed.

Pia Adelsteen spurgte om, hvad EU's henstillinger nytter, når så mange tiltag allerede er gennemført. Fordobler det ikke bare antallet af embedsmænd, der holder øje med den danske situation? Hun syntes, det var spild af penge.

Statsministeren svarede, at den spanske pensionsalder var på dagsordenen, fordi man i fællesskabet har givet lov til at tage stilling til hinandens økonomiske politik. Hun mente, det vil gavne Spanien at lade pensionsalderen afspejle levetiden.

Statsministeren svarede Pia Adelsteen, at hun går ind for forpligtelsen til at se hinanden over skuldrene, fordi det fremmer og stabiliserer den europæiske økonomi. Et lands problemer går ud over andre lande, og det europæiske semester får landene til at dele erfaringer. Hun nævnte kontanthjælpsreformen, SU'en, væksten, førtidspensionen og beskæftigelsespolitikken som eksempler fra dette folketingsår på områder, hvor medlemslandene stadig har det fulde ansvar. Her behøver man ikke at spørge nogen om lov.

Finn Sørensen forstod ikke statsministerens sidste bemærkning om, at EU ikke blander sig i SU- og pensionssystemerne, når domstolen har blandet sig netop på disse områder.

Pia Adelsteen undrede sig også over statsministerens bemærkning om, hvad der skal være national kompetence.

Statsministeren svarede, at selv om der er nogle udfordringer med vandrede arbejdstagere, er det stadig medlemslandenes kompetence at beslutte, hvordan de sociale systemer skal indrettes. Pia Adelsteen havde antydnet, at statsministeren mente, at EU skal bestemme, hvordan de sociale systemer skal være, men det mente hun ikke, og det bestemmer EU heller ikke. Heller ikke selv om man kan diskutere nogle ting på baggrund af visse EU-domme.

3. Styrkelse af ØMU'en

Statsministeren: Styrkelsen af den økonomiske og monetære union har været på dagsordenen for DER flere gange, siden arbejdet blev sat i gang sidste sommer. Som bekendt blev det i december vedtaget, at der frem mod junitopmødet skal arbejdes videre med tiltag, der kan styrke gennemførelsen af reformer i medlemslandene. Diskussioner i Rådet har vist, at der er behov for en grundigere analyse af, hvor det eksisterende økonomiske samarbejde har behov for supplerende, så der ikke etableres unødvendige dobbeltstrukturer, og så der sikres et nationalt ejerskab. Kommissionen vil fremsætte konkrete forslag vedrørende forhåndskoordinerende af reformer til efteråret og eventuelt også yderligere meddele sig vedrørende reformkontrakter og solidaritetsmekanismer. På den baggrund vil DER diskutere emnerne i oktober og træffe beslutninger om konkrete tiltag i december.

En vigtig del af diskussionen om at styrke ØMU'en er at etablere et styrket banksamarbejde i EU. På mødet skal vi så også gøre status over arbejdet med det. Efter det fælles banktilsyn i EU vil det næste trin være Kommissionens forslag til fælles håndtering af nødlidende banker. Forslaget ventes at komme kort tid efter DER. Regeringen deltog meget aktivt i forhandlingerne om det fælles banktilsyn og om at sikre gode og balance-rede betingelser for de ikkeeurolande, der måtte ønske at deltage. På samme måde vil vi naturligvis gå åbent og konstruktivt ind i forhandlingerne om den fælles håndtering af nødlidende banker.

Finn Sørensen spurgte, hvilke konkrete skridt der tages til styrkelse af ØMU'en, og om, hvordan statsministeren havde det med at arbejde for noget, den danske befolkning har stemt ned tre gange.

Om bankunionen spurgte Finn Sørensen, om statsministeren kunne garantere, at skatteyderne ikke kommer til at betale for bankredninger. Hvem skulle den nævnte bagstopper ellers være? Skatteyderne havde efter hans mening allerede betalt svimlende summer til bankredninger.

Pia Adelsteen spurgte, om forhandlingerne om bankafviklingsmekanismen er gået i gang.

Statsministeren svarede Finn Sørensen, at DER vil styrke ØMU'en på fire områder: forhåndskoordinerende af reformer, de såkaldte reformkontrakter, solidaritetsmekanismer og ØMU'ens sociale dimension. Kommissionen har på den baggrund fremsat konsultationsdokumenter, men endnu ikke egentlige forslag. Regeringen lægger vægt på, at nye tiltag skal være konsistente med og supplere de allerede eksisterende processer. Derudover skal der være balance mellem fælles forpligtelser og nationalt ejerskab, det vil sige tilstrækkelig frihed for det enkelte land til at indrette sin økonomiske politik. Diskussionerne er vigtige for Danmark at indgå i, fordi kronen følger euroen.

Hun svarede også Finn Sørensen og Pia Adelsteen, at forslaget om håndtering af nødlidende banker fremlægges af Kommissionen i juli. Det er vigtigt for regeringen, at det i første omgang er aktionærerne, der betaler, dernæst de usikrede kreditorer, og derefter bør omkostningerne dækkes af den øvrige sektor. Det system var hun glad for at have i Danmark. Derudover kunne man forestille sig forslaget som en slags forsikringsordning, som deltagende banker bidrager til og har mulighed for at trække på.

Jakob Ellemann-Jensen sagde, at Venstre støtter den meget aktive dansk deltagelse, så Danmark senere kan tilslutte sig. Han mente, at Danmark og eurolandene har en fælles interesse i at holde den dør åben.

Merete Riisager glædede sig over, at bankunionen udskydes på grund af det tyske valg, og over, at statsministeren nævner ØMU'en og euroen synonymt. De to ting hænger uløseligt sammen, og derfor har Danmark stor glæde af at stå uden for euroen, så man ikke tvinges til at sætte trecifrede milliardbeløb på højkant.

Merete Riisager fandt det interessant, at statsministeren kaldte bankunionen for en forsikringsordning, når indbetalingen ikke vil blive frivillig for den enkelte bank.

Finn Sørensen spurgte, om der findes en tidsplan for styrkelsen af ØMU'en. Han ville også gerne kende statsministerens tilgang til effektivisering. Derudover spurgte han, om hun mente, at de enkelte lande skal have mere eller mindre økonomi- og finanspolitisk frihed. Finn Sørensen forstod på statsministeren, at hun ikke ville garantere, at skatteborgerne undgår at blive bagstopper ved bankredninger.

Statsministeren svarede på Finn Sørensens spørgsmål om en tidsplan, at Kommissionen vil fremsætte forslag om forhåndskoordineret af reformer til efteråret. Der vil være en meddelelse om ØMU'ens sociale dimension og muligvis også meddelelser om reformkontrakter og solidaritetsmekanismer. På den baggrund skal det diskuteres på DER i oktober, hvorefter der i december skal træffes beslutninger. Hun mente, at alle fire punkter er relevante at tage op, og at det er vigtigt, at tiltagene ikke overlapper hinanden. Danmark deltager i diskussionen, men det er især eurolandene, der har noget at sige.

Statsministeren svarede Merete Riisager, at bankunionen skal fungere som en forsikringsordning, men at den først kan diskuteres, når Kommissionens udspil kommer.

Finn Sørensen gentog sit spørgsmål om, hvorvidt der skal skabes mere eller mindre frihed for landene til at tilrettelægge deres økonomiske politik, finanspolitik og velfærdspolitik.

Statsministeren svarede, at regeringen finder de foreslåede punkter til styrkelse af ØMU'en vigtige. Krisen har vist, at der mangler koordinationsmekanismer og indspark fra Kommissionen, men det må diskuteres ud fra Kommissionens udspil i efteråret.

4. EU's udvidelsesproces

Statsministeren: Ud over de nævnte emner skal vi følge op på diskussionen om EU's udvidelsesproces, som fandt sted på Det Almindelige Råd i går. Der var her enighed om at anbefale DER, at der senest i starten af 2014 indledes optagelsesforhandlinger med Serbien. Samtidig vil Kommissionen opfordre til snarest at fremlægge et forslag til en forhandlingsramme, der skal vedtages i Rådet, inden optagelsesforhandlingerne går i gang. Der var imidlertid ikke enighed om, hvorvidt forhandlingsrammen ud over vedtagelsen i Rådet også skal bekræftes af DER. Jeg regner derfor med, at vi skal håndtere dette spørgsmål på topmødet. Det er også værd at fremhæve, at der på Det Generelle Råd var enighed om at indlede forhandlinger med Kosovo om en stabiliserings- og associeringsaftale. Det er meget positivt, at Serbien og Kosovo med gårsdagens beslutninger tager et væsentligt skridt i deres tilnærmelser til EU.

Finn Sørensen savnede en tydelig udmelding til Tyrkiet og mente ikke, at der bør forhandles om optagelse, så længe de ikke behandler fredelige demonstranter ordentligt. I Ungarn krænkes forfatningsmæssige rettigheder og menneskerettigheder også, og han opfordrede statsministeren til at komme med en klar kritik. Det havde gårsdagens afstemning i Europarådets parlamentariske forsamling desværre modsat sig.

Pia Adelsteen undrede sig over, at man nøjes med at udskyde forhandlingerne med Tyrkiet, når man mener, at ansøgerlandene skal leve op til de europæiske værdier, der – selv om de endnu ikke er nærmere defineret – nok ikke indebærer angreb på fredelige demonstranter.

Statsministeren svarede, at Ungarn er bundet af EU's lovgivning og bestemmelserne i EU's traktater, herunder også artikel 2 om unionens værdier. Kommissionen, Europa-Parlamentet og Europarådets Venedigkommission arbejder med at sikre og overvåge, at Ungarn lever op til sine internationale forpligtelser. Danmark støtter denne strategi, frem for at de enkelte lande går enegang. Regeringen bakker derfor op om udenrigsrepræsentant Catherine Ashton, der på EU's vegne har udtrykt bekymring over situationen og opfordret til en respektfuld dialog og til, at den tyrkiske regering iværksætter tilbundsgående undersøgelser af politiets håndtering af sagen.

Danmark går ind for at fortsætte udvidelsesforhandlingerne med Tyrkiet efter sommerferien, fordi det vil gavne landets liberale, reformvenlige kræfter.

Finn Sørensen forstod på statsministeren, at hun på mødet hverken vil rejse en kritik af Ungarn eller foreslå, at optagelsesforhandlingerne med Tyrkiet standses.

Pia Adelsteen spurgte om, hvorfor man vil åbne for forhandlingerne med Tyrkiet. I lyset af Tyrkiets reaktion på de igangværende demonstrationer sender det et mærkeligt signal.

Statsministeren svarede Pia Adelsteen, at de måtte leve med at være uenige om, hvilken strategi man skal anlægge over for Tyrkiet. Regeringen mener i modsætning til Dansk Folkeparti, at Tyrkiet skal have en chance for at komme med i EU, fordi det er i Europas interesse at holde tæt kontakt til Tyrkiet og at bakke de reformvenlige liberale kræfter i landet op.

Pia Adelsteen bekræftede, at hun og statsministeren var uenige om strategien over for Tyrkiet.

5. Øvrige emner

Statsministeren: Der er også lagt op til, at vi skal berøre konkurrenceevnen i industrien og reduktion af administrative byrder. Jeg regner dog ikke med, at der bliver tale om større diskussioner af disse emner.

Endelig vil jeg nævne, at forhandlingerne med Europa-Parlamentet og EU's næste flerårige budget kan komme op på mødet, selv om det ikke er en del af dagsordenen. Vi er i slutspurten af forhandlingsforløbet, og der er stadig udeståender efter mødet i Rådet for Almindelige Anliggender, der fandt sted i går. Der er fortsat uklarhed om Europa-Parlamentets position og om, hvad parlamentet vil kræve for at indgå en aftale. Rygter tyder på, at spørgsmål som yderligere fleksibilitet, frontloading af forskningsmidler, EU's personalevedtægt og fødevarehjælp til socialt udsatte kan komme i spil. Men det er som sagt meget usikkert, hvad parlamentet vil kræve. For regeringen er det som bekendt vigtigt, at vi får et reduceret og mere moderne EU-budget for 2014-2020, og at vi sikrer vores rabat. Det er min klare forventning, at det endelige resultat ikke vil rykke afgørende på de danske hovedprioriteter, og at det i øvrigt vil ligge tæt på det, man blev enig om i DER.

Så vidt de forskellige emner, vi skal behandle på vores møde. Samlet set regner jeg med, at det bliver et konstruktivt møde, hvor vi bliver mere konkrete med hensyn til de alt for mange unge, der går ledige, og hvor vi får sat rammerne for det videre arbejde nationalt i forlængelse af de landespecifikke anbefalinger og på EU-niveau for arbejdet med at styrke ØMU'en og implementere vækst- og beskæftigelsespagten fuldt ud.

Finn Sørensen spurgte, om Kommissionens plan for at hjælpe små og mellemstore virksomheder kan medføre en lempelse af reglerne for arbejdsmiljøhensyn og arbejdssikkerhed. Det fremgik af en rapport, der var blevet fremsendt forud for rådsmødet. Han udbad sig en skriftlig besvarelse, hvis statsministeren ikke kunne kommentere på det umiddelbart.

Merete Riisager opfordrede statsministeren til at arbejde for at få lettelsen af de administrative byrder til at fylde mere på dagsordenen. Her så hun et stort vækstpotentiale.

Statsministeren svarede Finn Sørensen, at regeringen er optaget af smart regulering, det er vigtigt for væksten og beskæftigelsen. Men der er ikke tale om deregulering; der skal ikke lempes på arbejdsmiljø- og arbejdssikkerhedsområdet.

Finn Sørensen var glad for, at lettelsen af små og mellemstore virksomheders administrative byrder ikke vil føre til et lavere beskyttelsesniveau.

Pia Adelsteen undrede sig over, at arbejdstagerbeskyttelse automatisk forbindes med EU-regulering, når lande kan have bedre arbejdstagerbeskyttelse end den, der er fastsat af EU. Og det er vel fint nok, mente hun, det behøver ikke reguleres på EU-niveau.

6. Eventuelt

Finn Sørensen nævnte den hollandske regerings udspil af 21. juni om, hvad der skal besluttes nationalt, og hvad der skal besluttes på EU-niveau. Uden at nævne traktatændringer oplister udspillet områder – sociale sikringsbetingelser, arbejdsbetingelser osv. – som den hollandske regering ikke mener at EU skal blande sig i. Finn Sørensen spurgte statsministeren, om man ikke også skulle afklare det i Danmark.

Pia Adelsteen fandt forslaget interessant og ønskede, at Danmark ville tilslutte sig Hollands linje – hun mente, regeringen måske ville være mere tilbøjelig, hvis Tyskland gjorde det først. Det mindede hende om det brev om velfærdsturisme, som Holland, England, Østrig og Tyskland havde skrevet.

Statsministeren anså også subsidiaritet som et vigtigt princip og nævnte, at det har været indskrevet i traktaterne siden 1986. Men nærhed skal ikke være en undskyldning for deregulering af arbejdsmiljø og sociale hensyn – den afbalancering skal med ind i diskussionen. Hun hæftede sig ved, at den hollandske regering ikke ønsker traktatændringer.

Finn Sørensen gentog, at han bare ønskede, at man i Danmark tager den samme diskussion.